

Norecopa
Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 Oslo

www.norecopa.no

3. november 2014

Næringskomitéen
Stortinget

Takk for Norecopa fikk komme til komitéen. Mitt navn er Adrian Smith, jeg er britisk veterinær og sekretær for Norecopa.

Norecopa er en nasjonal plattform som sprer kunnskap om erstatning, reduksjon og forbedring av dyreforsøk. Vi er medlem av ecopa, en europeisk paraplyorganisasjon for slike plattformer. Vi representerer alle interessepartene rundt dyreforsøk. Vi får midler til en halv sekretærstilling fra departementene, via Veterinærinstituttet.

Tildelingen av Nobelprisen til Moser-gruppen i Trondheim satt dyreforsøk på kartet i noen hektiske dager i oktober, men siden har det vært stille. Edvard og May-Britt Moser har selv vært svært åpne om forsøkene sine. Norecopas rolle er å tilby forskere som dem oppdatert fagstoff om metoder for å erstatte dyreforsøk helt, teknikker for å redusere antallet dyr dersom det pr. i dag er umulig å erstatte dem, og metoder for å forbedre de dyreforsøkene som fortsatt må gjennomføres. Det er alle disse 3 tingene vi kaller for "alternativer" til dyreforsøk.

Bilder av forsøk på dyr er ofte vanskelig å bedømme uten fagkunnskap. Den røde pilen på dette bildet peker på en elektrode som måler aktiviteten i kattens hjerne. Er det så ille som det ser ut?

Dersom denne katten ligger i total bedøvelse, og avlives under bedøvelsen for den våkner, er dette like smertefritt som når vi tar katten vår til dyrlegen for avlaving. Men noen må ha nok fagkunnskap til å vite om dette er dyreplageri eller ikke.

Det skjer mye spennende rundt dyreforsøk, og det er viktig at Norge følger med i timen. Mange har nå skjønt at det kan være smartere å forske direkte på menneskeceller, fremfor å gå veien om dyr.

For eksempel, ved hjelp av mikrochip-teknologi er det nå mulig å erstatte dyreforsøk ved å bygge kunstige lunger med lag av levende menneskeceller. Luft med stoffene man vil teste kan blåses gjennom den kunstige lungen, og effektene av stoffene kan måles på ekte blodceller i det kunstige blodet som pumpes gjennom systemet. Et trykksystem sørger for at den kunstige lungen utvider seg og trekker seg sammen, som en ordentlig lunge.

Norecopa har opprettet en årlig pris for å stimulere til økt innsats. De tre siste årene har en fra Næringskomitéen delt ut prisen.

Det merkes godt at vi er et langstrakt land med relativt mange forsøksdyravdelinger. Antallet forsøksdyr er fortsatt høyt, ikke minst på grunn av utvikling av vaksiner til oppdrettsnæringen, og mange av disse forsøkene er klassifisert som smertevoldende.

På toppen av det hele, skal det gjennomføres et EU-direktiv som innebærer et helt nytt tilsynssystem og en lang rekke nye krav. Mange av kravene forutsetter kunnskap om alternativer til dyreforsøk.

Mange lot seg begeistre av at Norge fikk nobelprisen. I motsetning til slike forskningsområder har vi erfart at det er svært vanskelig å skaffe driftsmidler til sekretariatet i Norecopa. Vi trenger et sterkt sekretariat med kapasitet til å søke om forskningsmidler, samt øremerkede midler på en egen budsjettpost.

De statlige bevilgningene har vært ganske så uforutsigbare. Under den rød-grønne regjeringen plussset Næringskomitéen på budsjettet vårt med en halv million i 2013. Den nye regjeringen foreslo å fjerne dette i 2014, men Næringskomitéen sørget for at det kom på plass igjen. I årets proposisjon står det kun at sekretariatet skal driftes videre. Vi aner ikke hva dette betyr. Det gjør det ikke lett å legge planer for langsiktig faglig arbeid. Derfor er det viktig for oss at Norecopa blir synlig som en egen budsjettpost. Vi mener at det trengs to helstillinger i sekretariatet for å danne den kritiske massen for å gjøre en god jobb som nasjonal plattform.

Da avslutter jeg med et spørsmål.

Vil dere hjelpe Norge å bli en nobelprisvinner innenfor alternativer til dyreforsøk?

Takk!